

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

X. évfolyam.

Csongrád, 1912. december 15.

50. szám.

A háború és a társadalom.

Az egész hét izgalom közt telt el. Bár a békére csakugyan szükségünk van és annak fenntartását mindenki óhajtja, a magyar közvélemény felfogásában rövid idő alatt mégis nevezetes átalakulás észlelhető, ami a történetileg gyakran tapasztalható folyamatnak egészen megfelel. Azt az átalakulást, amely mintegy belesodorja az embereket a harcias hangulatba, úgy hogy az állandóan fenyegető politikai és gazdasági nehézségek elhárítását keresve, nemcsak beletörődik a fegyveres mérkőzés elkerülhetetlenségébe, hanem azt már maga is szükségesnek tartja, sőt sürgeti.

Ma gazdasági cél és szükség vezeti a nemzetek versengését. A Balkánon is a politikai cél csak alárendelt oka, sőt inkább csak ürügye a háborúnak. A megnövekedett népesség kulturális szükségleteit újabb gazdasági forrásokból kell kielégíteni. Ma tehát már, ha élet-halál harcra készülnek, ott nem a dinasztiai vívják azt hatalmi érdekből, hanem a nemzetek főképen gazdasági érdekből. Hiszen Németország és Anglia közötti fenyegető feszültségnek is a német gyarmatok és a német ipar terjeszkedésében rejlik az oka; mert Anglia félti hatalmát, amely egészen kereskedelmi és ipari alapon nyugszik.

Hajdan elég volt nem csupán egy követnek, hanem a dinasztia egyik családtagjának megsértése, mint azt a magyarok történetéből is tudjuk, hogy véres háborút indítsanak. E mellett folytonos volt a dinasztiai hatalmi vágya és dicsőségre áhítása, s ilyen prestige és hatalom növesztette meg kezdetben a franciák részén az önvédelmi harcot Napoleon glóriát kereső hadjárataivá. Pedig már a francia forradalom magja is gazdasági volt; a többi körülmény benne csak incidentális vagy elfajulás. Nem hozható ma már tűzbe vallási jelszavakkal a közönség; még a török fanatizmusát sem vihették bele sikeresebb ellenállásba a vallási jelszóval. Megtanulták már az emberek, hogy a hit különböző formái mellett szépen megférhetnek egymással. A bolgár manifesztum, amely a keresztény testvérek felszabadítását hirdette, csak cifra vignetta. Az igazi ok az, hogy mind Bulgáriának, mind Szerbiának, de még Görögországnak is, mely pedig elég tengerparttal rendelkezik, területfoglalásra van szüksége, s Törökország területe útját állotta eredményesebb gazdasági terjeszkedésüknek.

Természetes, hogy amikor már nem hatalmi hódítás célja lebeg a háborús

lehetőség gondolatában, hanem nagy gazdasági, ezzel együtt még létérdek is, a közvélemény is hamarabb belenyugszik annak szükségességébe, hogy ha kell, a nemzet fegyverrel is megóvja veszélyeztetett érdekeit. Ebből a felfogásból magyarázható az a hangulat is, amely jobban és jobban meggyökeredzik a mi közönségünkben is, mert amint szívesen kívánjuk a balkáni népek boldogulását, azt nem szenvedhetjük el, hogy a mi kapunkat ránk zárják. És jórészt ezért is uralkodik félre nem ismerhető rokonszenv a bolgárokkal szemben, mert Bulgária ismételtén kijelentette és tetteit is úgy irányozta, hogy velünk jó viszonyban akar lenni, sőt gazdasági kapcsolataikat mind a két fél érdekében, erősíteni kívánja.

A magyar nemzet megerősödését és jövő existenciáját, meg uralmát a szellemi kulturával együttesen csakis erős gazdasági munkával érhetjük el. Létérdekünk tehát, amit például a maguk részéről mindenképen érvényesíteni igyekeznek az osztrákok, hogy természetes piacainkat megtarthassuk, a természet szerint reánk utalt, de eddig el nem ért vagy elhanyagolt piacokat megszerezhessük.

Remélhető azonban, hogy a gazdaságilag érdekelt államok együttes föllépése megment minket attól, hogy a békét az elbizakodott kis Szerbia felrobbanthassa. És a béke fenntartásán való fáradozásban első helyen áll királyunk, akit az európai béke pajzsának mondhatunk. Tekintélye egész Európa előtt tiszteletet szerez neki. Eppen ő benne láthatjuk leginkább kifejezve azt a mai állapotot, amit előbb fejtegettünk, hogy ma már nincs dinasztiaháború, hanem a nemzetek gazdasági érdekeiért folyó háború lehetséges csak; de ennek veszedelmét senki sem igyekszik népei érdekében nagyobb lelkiismeretességgel elhárítani, mint királyunk, aki agg kora végén, nem a maga dicsőségét nézi, hanem a monarchiának és ezzel népeinek jövőjét, amelynek haladását szíven viseli, s nem akarja könnyelmű, drága és véres kockázatokkal megzsiláztatni.

— **Ma lesz a népgyűlés.** A helybeli függetlenségi és 48-as párt részéről Faragó Antal, dr. Szarka Mihály, Hegyi Antal, dr. Moletz Lajos, Tekulics Sándor és dr. Rásonyi Papp Pál a héten meghívót bocsájtottak ki, melyben tudomására hozzák a közönségnek, hogy a tervbe vett népgyűlést, melyre gróf Károlyi Mihály, Holló Lajos, Szmracsányi György, Kelemen Béla, Kovácsy Kálmán, Barabás Béla, Lovász Márton és Vertán Etele országgyűlési képviselők is leutaznak, ma vasárnap dél után fél három órakor fogják a Szivák-téren megtartani. Nagyon helyes!

Mizériák a vasútnál.

Gyárosok, kereskedők, iparosok, nemkülönben az utasok között általános a panasz amiatt, hogy a magyar államvasúton a forgalmat nem bonyolítják le rendesen. Sem mozdonya, sem kocsija, sem sinpárja nincs elegendő a Máv-nak. A forgalom, kivált a teherárúban óriási módon növekedett a legutóbbi évtizedben, ezzel szemben a Máv technikai fejlesztése visszamaradt. A vasút mintegy 80—100 millió koronát jövedelmez az államnak évenként, de ennek a jövedelemnek csak nagyon kis részét használgják fel a felszerelések kiegészítésére.

Ugy a személy, mint a gyorsvonatok állandóan késnek. Kevés a vágány, az állomásokon állandó a kocsik torlódása. Szűkek a pályaudvarok s szűkek az állomási épületek, amiért nem is kell messze menni, láthatjuk a csongrádi pályaudvaron is.

Érdekes, hogy minél tovább robot a vonat a fővárostól, annál pontosabban közlekedik. De minél közelebb ér Budapesthez, annál több akadály van a forgalom pontos és zavartalan lebonyolításának. Vagy huszonöt esztendeje török már a fejüket a budapesti pályaudvar-mizériák megszüntetésén, de csak jámbor óhajlás marad minden. A Máv sok milliónyi jövedelme más célokra kell.

Az állandó waggonhiány a legsiralmasabb állapotokat teremti. Tömegrúknak, szénnek, fának, kőnek, téglának, mésznek szállítása állandóan a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Ritkán fordul elő, hogy a Máv tömegarút pontos időben el tud juttatni rendeltetési helyére. Nem sokkal jobb a gyorsarú szállítása sem. Az állomások számtalanszor kénytelenek a teherarú felvételét 4—5 napra beszüntetni. Innen van az, hogy a hajózási forgalom az utóbbi időkben állandóan emelkedik. Ha csak a földrajzi viszonyok megengedik, mindenki inkább szállít hajón, mint vasúton, mert a leglassabb vontatógőzös is pontosabban szállít, mint a Máv mozdonyai.

A kocsik nagyrésze rozoga állapotban van. Nem javíthatják ki őket, mert folytonosan égető szükség van rájuk. Új kocsikat pedig nem vesznek annyit, amennyi kellene. Ezért az egyes forgalmasabb vonalakon utazni valóságos kinszenvedés. Állandó a túlszűfolttság, mert kevés a személyszállító kocsi. A harmadik osztályon, de sokszor a másodikon is, órák hosszat kell állani, mert nincs hely, ahova az ember leülhessen. Egyetlenegy vonal van, melyen a személyforgalom félig-

Nézzé meg mindenki,

van-e elegendő **névjegye**, mert közeleg az új esztendő és ha netalán az fogytán van, ne hagyja annak megrendelését az utolsó percre, hanem rendelje meg mielőbb **BOZÓ és JUSTIN** könyvnyomdájában, ahol azok a legszebb kivitelben, méltányos árért lesznek elkészítve.

meddig pontos és kielégítő. Ez a Budapest-marcheggi vonal. Ennek is megvan a magyarázata. A miniszter urak ezen a vonalon szoktak Bécsbe utazni új, pazar szalonkocsikok.

Ellenben például a Budapest-Brassó közötti gyorsvonat óránként 38 kilométer sebességgel közlekedik. Egy jóra való vegyssonat is gyorsabban jár. A normális gyorsvonati sebesség külföldön 60—70 kilométer. Csak itt cammog a gyors, mert nincs pénz új mozdonyokra, nincs pénz második vágányok építésére és nincs idő a régi mozdonyok átalakítására, kijavítására.

Nem kell hosszasan magyarázgatni, hogy milyen nagy szerepet játszik országunk életében a vasút. Nemzetgazdasági existenciánk szorosan összeforrott a vasúttal s ha baj van a Mávon, ezt nemcsak az üzletvezetőségek s vasuti pénztárak érzik meg, de megérzi minden egyes ember. Közvetve és közvetlenül. Éppen ezért a legfontosabb közérdek, hogy mindazokon a technikai bajokon, melyek ezidőszereint a magyar államvasúton észleltek, költséget nem kimélve, minél hamarabb segítsenek.

Hiszen a Máv befektetése olyan, mint az elvetett buza, megtérül hatványosan.

HIREK.

— **Mozgalom az új adótörvények ellen.** Mint tudva van, az új adótörvények alapján életbelépő kereseti- és jövedelmi adót újévtől akarja a kormány életbeléptetni. Az új adótörvénytől — bár a kormány azt mondja, hogy az nem fog annyit bevételre járni az államra, mint a mostani — mindenki fél; de legkevésbé a gyárosok, nagykereskedők, nagygazdák és nagyjöveldelmű ügyvédek, orvosok stb. A kisiparosok, kiskereskedők, kisgazdák, szóval a kisebb jövedelmű emberek nem félnek tőle annyira, mert őket már a régi törvények alapján is oly hatalmasan megrakták adóval, hogy ennél többet már az új törvény alapján sem igen lehet rájuk rakni, mert a további nyúzás egyértelmű volna teljes anyagi tönkretetésükkel. A kisemberek tehát nem is igen zajonganak ellene, hanem annál inkább felláttak a nagytőkészek, gyárosok nagyiparosok, nagykereskedők és az olyan értelmi foglalkozásúak, akiknek jövedelme testvérek között is megér 50—100 ezer koronát évente. Ezek most országos akciót indítottak, hogy a kormány a mostani válságos időkre való tekintettel halassza el a törvény életbeléptetését 1914. év újévig, s odairányul mozgalmuk, hogy annak a törvényhatóságokat is megnyerjék. Sőt ebből kifolyólag az egyik munkapárti képviselő, akinek választói a nagy adófizetők sorából kerültek ki, már ki is lépett a pártból, s így kezdett argumentálni a törvény életbeléptetésének elhalasztása iránt. S mivel jelen esetben gazdag emberekről van szó, remény van rá, hogy a kormány fog majd okot és módot találni, hogy a kívánság teljesítve legyen.

— **Községi közgyűlés.** Húsz percig tartó közgyűlése volt Csongrád község képviselő testületének múlt hétfőn délelőtt, mely idő alatt 22 tárgy került elintézés alá, jobban mondva ennyi tárgyra vonatkozó előjárósági határozati javaslat lett felolvasva s minden hozzászólás nélkül elfogadva. A tárgysorozat 1—9 tétele alatt vármegyei határozatok tudomásul vétele szerepelt. Tudomásul vették. Káta Mihály végrehajtónak 100 korona, Táncos Lukács fogyasztási hivatalkezelőnek pedig 300 korona fizetési előleget szavaztak meg. Bozó Mihály kórházgondnok lakás iránti kérelmét nem teljesítették. A vármegyei törvényhatósági bizottság felhívására a jegyzői nyugdíjalaphoz 1253 K 44 f hozzájárulást szavaztak meg. A tanfelügyelő átíratát az ipariskola

államosításáról tudomásul vették. A piroskavári iskola céljaira megvásárolt Baranyi-féle ház 11 ezer koronát tevő vételárát kiutalták. Tudomásul vették, hogy a vármegyei határozat értelmében a bukrosi gazdaság érdekében tett utazások a bukrosi pénztár terhére felszámíthatók. A magyar vörös kereszt egyesületnek 50 korona segélyt szavaztak meg. A községi pénztárnok jelentését a költségvetési összegek igénybevételéről tudomásul vették. Végül Kaszanitzki Dénesnének és Ujszászi Farkasnak hátralékos községi adójuk megfizetésére jövő év április 30-ig halasztást adtak. A közgyűlés, melyen összesen 13-an vettek részt, ezzel véget ért.

— **Karácsonyfa ünnepély.** A csongrádi jótékony nőegylet múlt évi karácsonyfa ünnepélyét az idén is megismétli. Ezért a nőegylet elnöke, dr. Szarka Mihályné úrnő, felkéri a közönséget, hogy a cél sikeréhez bármily csekély adománnyal hozzájárulni sziveskedjenek.

— **Pályázat az új polgári fiúiskola építésére.** A Csongrádon építendő új polgári fiúiskola felépítése alkalmával teljesítendő föld, kőműves, műkő, vas, ács, cserépfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázó, üveges, szobafestő, cserépkályha, ablakredőny, villamvilágítási és villamos csengő berendezés, vízvezeték, csatornázás stb. munkákra a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium műszaki ügyosztálya (Budapest, V., Báthory-utca 12. IV. 12.) versenytárgyalást hirdet. Bányapénzül 5% teendő le bármelyik kir. adóhivatalnál. A munkákra vonatkozó munkakivonatok és ajánlati lapok a vállalkozók rendelkezésére bocsájtatnak. Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi január hó 15-ének déli 1 órájáig nyújtandók be a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (Budapest, V. Hold-utca 16.).

— **A járdákat homokozni kell.** A rendőrség ezúton kéri a háztulajdonosokat, hogy a ködös és fagyos idők folytán csuszóssá vált járdákat házaik előtt homokkal, hamuval, vagy fűrészporral hintsék meg, mert különben meg lesznek birságolva. A rendőrség ezen kérelméhez csupán az a megjegyzésünk van, hogy a mult héten volt alkalmunk tapasztalni, hogy a rendőrség ezen ismételt felhívásának leginkább a gazdagabb emberekből álló háztulajdonosok nem szoktak eleget tenni.

— **Szilveszter estély.** A csongrádi jótékony nőegylet december hó 31-én, tombolával egybekötött Szilveszter-estélyt rendez.

— **Új százkoronások jönnek forgalomba.** Az utóbbi időben gyakrabban előfordult hamisítások folytán az Osztrák-magyar bank vezetősége a forgalomban lévő száz koronás bankjegyeket bevonja s helyettük újakat bocsájt ki. Az új bankjegyek kibocsájtását december hó 23-án kezdik meg. Az új százkoronás 163 milliméter széles és 108 milliméter magas, vízjegnélküli papíron van nyomva. Egyik oldala magyar, a másik német szövegű. A bankjegy rajza, sőt színe is, mindkét oldalon teljesen különböző, ami azért van, hogy minél nehezebb legyen annak hamisítása. A most forgalomban levő száz koronások bevonásáról szóló határozatok annak idején külön hirdetményben fognak közétettni.

— **Hamisítják a turót.** Annak az állapotnak, hogy az élelmiszerpiacon nincs meg az a kellő ellenőrzés, aminek meg kellene lenni, eredménye az a betyárság, hogy akadnak egyes lelkiismeretlen árusok, akik a turót legújabbban főtt krumplival gyúrlják össze, s így adják el drága pénzen. Kötelességünknek ismerjük tehát a piacon vásárló közönség figyelmét ezen állapotra felhívni, s figyelmeztetni arra, hogy ha ilyenféle hamisítást észrevesznek, ne sajnálják a fáradságot és jelentsék be az esetet a rendőrségnek, melynek így kötelessége lesz a hamisítót ki nyomozni és megbüntettni.

— **Szengáz mérgezés.** Szepesi István tanyai lakos két felnőtt leánya Julianna és Franciska csütörtökön este Uri-utcai lakásukon szénrel tüzeltek. Mikor pedig lefeküdtek, bár a tűz még nem aludt ki, a kályhacsövet elzárták. Ennek következtében a kályhából kiáradó gáz annyira elkábitotta őket, hogy reggel eszméletlenül találtak meg mindkettőjüket. A 18 éves Juliannát sike-

rült eszméletre téríteni, mert ő az ágyról, ahol fektült, valahogy lemászott a földre, s így az alsóbb rétegen lévő hidegebb levegőben nem kábult el annyira. A 17 éves Franciska azonban tegnap reggelre meghalt. Ezen esetről okulhat mindenki, hogy a kályhacsövet egy kis meleg kedvéért nem szabad elzárni, mert soha nem lehet tudni, hogy egy lappangó parázsból mikor származik hasonló szerencsétlenség.

— **Eltűntek.** Mult vasárnap este Berkes István 24 éves tanyai legény a Dévai-féle kávéházban tartott bálban a kelleténél többet ivott. Ilyen állapotban a Sugár-utca egyik házához bezörgött és szállást kért, onnan azonban elútasították. Berkes tovább ment s azóta úgy eltűnt, hogy nem találják sem szülei, sem a rendőrség.

— **Ugyancsak eltűnt László Mihály** 27 éves csongrádi születésű egyén is, aki legutóbb októberben Budapesten tartózkodott. Körözése elrendeltetett.

— **Suhancok a bíróság előtt.** Szerdán, f. hó 11-én, öt csongrádi suhanc és egy asszony fölött ült törvényt a szegedi kir. törvényszék. Az egyik suhanc H. János 17 éves fiú, Buzder Sándor gazdánál szolgált, s mikor a gazda nem volt otthon, a kamrában volt bort, must és gyümölcsöt megdézsmálva, dárídót csapott, melyre több alkalommal meghívta barátait is. K. Györgyöt, K. Istvánt, K. Lajost és F. Ferencet. Később pedig már annyira mentek, hogy a búzát is megdézsmálták s azt eladták Nyiki Annának. A pénzen aztán cigarettát vettek és így szórakoztak a kamrában. Buzdernak azonban feltűnt, hogy a kamrában rohamosan fogy minden. Lesbe állt tehát és megcsipte a bandát. A törvényszék a beismerő vallomások után K. Györgyöt 15 napi, míg Nyiki Annát egy napi elzárásra ítélte, a többi vádlottakat pedig fiatalágukra tekintettel, javító nevelésre bocsájtotta. Az ítélet jogerős.

— **Figyelmeztetés postai csomagok küldése tekintetében.** A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad. 2. Ha a csomag értéke legalább 100 korona, vagy ha a csomag készpénzt, ékszert, zsebórárt, arany vagy ezüst tárgyat tartalmaz, minden egyes csomaghoz külön-külön szállítólevelet kell kiállítani. Ezeket a csomagokat a feladás alkalmával mindig a pénzeslevél felvételével megbízott postatisztviselőnek kell átadni. Ez a rendelkezés a hatóságok és hivatalok által feladott ilyenmű csomagokra is kiterjed. 3. Csomagolásra falada, vesszőből font kosár, viaszos vagy közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. A vászonba vagy papírba burkolt csomagokat, göb nélkül való zsineggel többszörösen és jó szorosan kell átkötni, a zsinag keresztezési pontján pedig pecsétviaszszal lezárni. A pecsételésnél vésett pecsétnyomot kell használni. 4. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezetéki és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kirrására; a Budapestre és Wienbe szóló küldemények címírtaiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtószám stb. is jelzendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése különösen szükséges. 5. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bórdrabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címrát összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címrát felső részén is felírja. 6. A csomagok tartalmát úgy a címrát, mint a szállítólevélben szabatosan és részletesen kell jelezni.

— **Elcsipott katonaszökevény.** Folyó hó 18-án a rendőrség egy katonaszökevenyt csipett meg, akit már két év óta köröz a hatóság. Az illetőt Szekrény Antalnak hívják. Illetőségi helyére, Szenttamásra toloncoltatott.

— **A vásár állatforgalma.** A tegnap mult egy hete tartott jószágvásárra 967 marha, 978 ló, 140 juh és 1350 sertés lett felhajtvva. Ezek közül eladatott 175 marha, 125 ló, 40 juh és 107 sertés.

— **A magyar közönség előtt eléggé ismert** volt eddig is a Kolozsvári (Heinrich-féle) gyógyszeripar kiváló hírneve, de mégis nagy rekordot jelent, hogy egy élelmes nagy amerikai cég évi 100.000 korona értékű szappan átvételére kötelezte le magát.

— **Letartóztatott kéregető.** A rendőrség folyó hó 10-én egy siket-néma kéregetőt tartóztatott

Ó-bor.

Fourmint, 1895. évi termés, literje 2 K. Rizling, 1907. évi termés, literje 1 K 40 f. Állandóan kapható **Kaszanitzky „Pilseni” sör csarnokban.**

le, akinek eddig sem nevét, sem illetőségi helyét nem lehetett megtudni, miért is annak kinyomozása végett a rendőrség országos körözést bocsájtott ki.

— **Találtatott.** A rendőrségen két eltévedt sertés van, melyeket igazolt tulajdonosuk bármikor átvehet.

A közönség köréből.

Mélyen tisztelt Szerkesztő úr!

Mindenek előtt bocsánatát kérem, hogy soraimmal alkalmatlankodok, de amit írni óhajtok, az — úgy gondolom — minden olvasót érdekelné fog.

Bizonytalán Önnek is tudomása van arról, hogy a lefolyt hét egyik napján léha és meg nem fontolt híreket terjesztettek. Azt hiszem a behívókról volt szó, midőn egy nyilvános helyen megjelent az egyik községi tisztviselő és hangosan ujságot, hogy 1000 darab behívó érkezett. A hír ilyenképpen — tekintettel a nyilatkozó személyre — nagy ijedelemnek képezte alapját, pedig nem volt igaz.

Őn is tudja, hogy városunk, valamint hazánk többi városa — tekintettel a feszült politikai és háborús bonyodalmakra — folytonos rettegésben van s így könnyen hisz a szóbeszédben, különösen ha az „megbízható” forrásból eredt. Ez a közlés is oly nagy ijedelmet okozott, hogy szinte érdemes volna az illetőt felelősségre vonni, mint ezt Makó város rendőrkapitánya teszi a riasztó hírek terjesztőivel szemben.

Alig egy hete a község bírja egy röpiratot adott ki, hogy megnyugtassa polgárainkat, mely sikeres is volt. Am az ilyen hírek hatása alatt ismételt félelem fogta el a közönséget, aminek hatása abban nyilvánult meg, hogy egyesek takarékbetétjeiket ismét kezdték a takarékbetétből kiszedni.

Ezek megnyugtatóra irtam ezeket a sorokat és kérem soraim szives közlését.

Maradok a mélyen tisztelt Szerkesztő úrnak kész híve

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Eladó részvények.

Szöke Istvánnak 16 drb Keresztény gőzmalmai részvénye és 21 drb Tiszavidéki takarékpénztári részvénye eladó. Értekezni lehet vele Fővenyi-utca 13. szám alatti lakásán.

Kiadó lakás. Bárdos Lajosnak Gr. Apponyi-utca 17. számú házában három utcai szobából és hozzátartozó mellékhelyiségekből álló lakás újévtől kezdve kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal fenti számú házában ünnepnap és hetipiacos napokon.

OLCSÓ

és jól járó, pontos, mindenféle formájú és árú óráimat 3 évi jótállás mellett adom a következő áron: Nikkel zsebóra 4 K 20 f, ugyanaz jobb minőségű 5 K. Ezüst óra 8 K 40 f. Nikkel ébresztő óra 2 K 90 f. Konyhaóra 3 K 20 f. Kakukk óra 8 K 50 f. Ingaóra 8 K 50 f. — Ezen cikkekről legújabb főárjegyzékét ingyen és bérmentve küldi meg mindenkinek, aki egy levelező lapon azt kéri a világhírű első brüxi óragyár

Konrád János es. és kir. udvari szállító **Brux** (Csehország 1421. sz.)

Szétküldés utánvétellel, vagy a pénz előlegesen beküldendő. Nincs kockázat! Cseré megengedve, vagy a pénzt vissza küldöm!

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, katarus, nyálkásodás és számarhurut ellen a **Kaiser-féle MELLKARAMELLÁT** három a fenyű védjegyvel. — **6050** közzegzőleg hitelesített, orvosok és magánosok által adott bizonyítványok és elismerések a biztos hatást feltételezik.

Rendkívül kellemes és izletes bonbonok.

— **Csomagja 20 és 40 fillér, egy doboz 60 fillér.** —

Kapható az összes gyógyszertárban és drogeriákban.

Felhívás.

A **Csongrád és Vidéki takarékpénztár** igazgatósága felhívja a közönséget, az 1913. évi január 1-ével újonnan alakítandó 50 filléres üzletrészen alapuló heti betét csoportban való részvételre.

Jegyezhető annyiszor 50 filléres üzletrész, ahánynak hetenként való befizetésére, illetőleg betételére magát az aláíró kötelezi.

A betét befizetési kötelezettség 6 évig tart, melynek elteltével a takarékpénztár a betevők tőkéit kamatos-kamataival együtt kifizeti.

Beiratási díj címén üzletrészenként egyszersmindenkorra 1 korona fizetendő.

Közelebbi felvilágosítás a takarékpénztár hivatalos helyiségében (Postaépület) nyerhető a hivatalos órák alatt.

Az igazgatóság.

ad: 2416 1912. sz. **Csongrádi járás főszolgabírájától.**

Pályázati hirdetés.

Csongrád községben lemondás folytán megüresedett szőlők közötti külterületi községi bábai állásra pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy oklevél, erkölcsi bizonyítvány és eddigi működésükről szóló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket folyó évi december hó 21-ig, illetve ezen nap d. u. 5 órájáig hivatalomhoz nyújtsák be. Az ezen határidő után benyújtott kérvények figyelembe nem vétetnek.

A bába javadalma évi 360 korona. A választás Csongrád község képviselő testülete által, a község tanácstermében, folyó évi december hó 23-án d. e. 10 órakor ejtetik meg.

Csongrád, 1912. december hó 5-én.

Szöke Sándor

tb. főszolgabíró.

Értesítés.

Értesítem az igentisztelt közönséget, hogy nagys. Szarka Mihály járásbíró úr házában levő **bútor üzletemet** kibővítettem.

Raktáron tartok: vas- és rézbútorokat, keményfából készült háló-, ebédlő- és szalagarnitúrákat. Puha és keményfából saját készítményű bútorok oleosó és izléses kivitelben, továbbá képek és tükrök dús választékban kaphatók. Elfogadok megrendeléseket a legdivatosabb minták szerint. Műhelyem Szentgyörgy-utca 13. szám alatt, saját házában van. Készítményeim a vidék bármely hasonló üzletének készítményeivel ár és minőség tekintetében versenyképes.

Szíves pártfogást kérek

kiváló tisztelettel

Berecky Sándor

bútorkereskedő,
épület- és bútorasztalos.

Községi hirdetések.

Az 1913. évi ebadóösszeírásai lajstrom és az 1913. évi természetben leszállítandó adó-lajstrom 1912. december 15-ik napjától december 22-ik napjáig, a számtisztviselő hivatalban közszemlélésre kitétetik s az ellen azok, kik ezen adónemmel a mult évben is megróva voltak, a lajstrom kitételének napjától, azok pedig, kik ezen adónemmel megróva nem voltak, adótorozásaiuknak az adókönyvecskéikbe történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszámolásaikat az előjárósághoz benyújthatják.

A művelési ágban beállott állandó jellegű változásokat a földadókataszter kiigazításáról és a földadó számláinak megállapításáról szóló 1909. évi V. tve. 6. §-a értelmében az érdekelt birtokosok a változást követő 30 nap alatt bejelenteni kötelesek, ezen bejelentések elmulasztása az 1885. évi XLIV. tve. 101. §-ában megszabott pénzbüntetést vonja maga után.

Ezen bejelentések a községi birtoknyilvántartói hivatalban eszközözendők s a bejelentések díjmentesek.

Tájékoztásul megjegyeztetik, hogy bejelentendő minden olyan változás, ahol szántóföldről, legelőből vagy erdőből szőlő lett létesítve, a gyepek egészben vagy részben felszántottak, tanyaépületek leromboltattak s a tanya helyek ma mint szántóföldek vagy legelők, vagy mint kertek vannak használva, vagy szántóföldeken új tanya épületek létesítettek s azok kataszterileg mint ilyenek felvéve nincsenek s végül az olyan területek, melyek mint adómentes vizzállások s kopárságok voltak felvéve, ma azonban már más művelési ágban vannak használva.

Kaciba Ferenc kőművesiparos =
cementárúgyára
Csongrádon (a vasútállomással szemben).

Cementeserépgyáramnak újév után kétszer nagyobb gyártási képessége lesz, amennyiben eddigi gépeimhez még két darab teljesen új rendszerű eserépgyártó gépet rendeltem meg, melyek újév után lesznek felállítva. Ilyenformán gyáram teljesítő képessége naponta 2000 darab eserépgyártást fog lenni, mely által azon kellemes helyzetben leszek, hogy nemcsak Csongrádot, hanem még a környéket is el tudom 4—5 hónapos eseréppel látni. Gyáramban ezenkívül készülnek sima és mintázott cementlapok, karmantus betonesővek, különféle műkőmunkák, gránát, terazzo, betonmunkák és sírkövek bármilyen alakban. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Kaciba Ferenc.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült eserépkályhát ...

MAZURA VILMOS

eserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szak...

... mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

Tisztán

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVÁRI (HEINRICH-féle)

Glycerin szappan
Tojás
Mandula
Márvány

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

Kiadó lakás. A gróf Andrássy-utca 10. sz. alatt egy két szobás lakás, a hozzátartozó mellék-helyiségekkel, haláleset miatt azonnal kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Varga Lajossal.

Ártézi kádfürdő megnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Hosszú-utca 6. szám alatt a Tiszafürdővel szemben ártézi kádfürdőt nyitottam, mely mindennap (ünnep- és vasárnapokon is) reggel 7 órától este 8 óráig rendelkezésére áll a nagyközönségnek, előzékeny kiszolgálás, szakszerű masszázss, tyukszemvágás és villanyozással.

Egy kádfürdő egy személyre 1 korona.
Egy kádfürdő két személyre 1 korona 40 fillér.

Orvosi rendelet szerint idegbetegek részére hidegvíz kurákat, félfürdőket stb. szakavatottsággal eszközölök.

Kérem a nagyérdemű közönség becses látogatását és maradok

kiváló tisztelettel
Szigeti Gyula
fürdős.

Eladó földbirtok.

A Sarki Molnár Sándor és Lajos szentesi lakosok tulajdonát képező, a szentesi „Bökény”-ben (a nagyrért mellett) fekvő 150 hold, továbbá a kistókei és nagytókei szélben (jámborhalmi vasúti megállónál) fekvő 26 hold első osztályú föld akár egy tágban, akár parcellákként eladó. Értekezni lehet

Dr. Rásonyi Papp Pal és
Dr. Rásonyi Papp Miklós
ügyvédek irodájában Csongrádon.

Cs. éskir. szabad. Keleti-féle
SÉRVKÖTŐK
pneumatikus gummi pelotával a legtökéletesebbek!
Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen.
Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére.
Testgyejesítő járó- és támgépeket, mű- és támasztó fűzőket.
Egyenestartókat ferdén-nöttek részére, valamint betegápoláshoz tartozó összes cikket készít a technika legmodernebb elvei szerint a legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. os. és kir. szabad. sérvkötők és testgyejesítő gépek gyára — **BUDAPEST, Koronaherceg-utca 17. vid.**
Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapítva 1878. Telefon 13—76.

Ezen hely

Máté János és Társai cég

részére van fentartva.

Kiadó üzlethelyiségek.

Dr. Buk Herman piactéri házánál három utcai üzlethelyiség és egy jégverem azonnal kiadó.

Eladó szőlő és föld.

Major Istvánnak a Keresztény gőzmalom szomszédságában levő 5 házrész patika földje, mely felerészben — 4 év óta — szőlővel van beültetve, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni Réti János-utca 11. számú lakásán.

Bérbeadó.

Hosszú-utca 9. sz. alatt egy elegáns üzleti helyiség április 24-től, továbbá kétszobás lakás konyhával és pincével, azonnal bérbeadó. Értekezni lehet Kacur János tulajdonossal.

FODOR IMRE

Párisi első díjjal kitüntetve.

okleveles úri- és női-fodrászhaj nagykereskedő és illatszer-raktár
Budapest,

Párisi első díjjal kitüntetve.

== VII., Garay-utca 50. szám. ==

Specialista hajmunkákban. Különféle hajpótlékok, szolid árakban. Külön hölgy termek, legnagyobb kényelemmel berendezve. Fejmosások a legújabb módszer szerint. — Külön úri terem. Paróka fésülések. Hajfonatok bekötése. Fésű-árúk nagyválasztéka, gyári árakban. Kifésült és vágott hajak megvétele. Női fésülésben oktatást adok a legrövidebb idő alatt. Hajdiszekben ujdonságok. Pontos kiszolgálás.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fill.
= Kapható gyógytárakban és drogeriákban. =
Fő- és szétküldési raktár:

Dr. Egger Leó és Egger I.
BUDAPEST, VI., Révai-u. 12.

Kapható Csongrádon:
Barna Henrik, Berkovits Mór és Löw Adolf
gyógyszertárban.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

A VILAG LEGJOBB

Az Angol király szállítói.
Különlegesség:
„Kingdom-Blend“
Five o'clock-Tea S. M.

Főraktár: HALMAZZSÁN JÁNOSNÁL Csongrádon.

A walesi herceg szállítói.
„U. K.“-Tea
nagyon kiadós és zamatos.